

Savonlinnan kaupunginhallituksen esitys Savonlinnan kaupunginvaltuustolle tehdyn valtuustoaloitteen käsittelystä hyvinvointialueella

Aluehallitus 12.08.2024 § 176

4002/00.01.03.01/2024

Valmistelija

lakimies Tarja Poikolainen puh. 040 359 9483

Savonlinnan kaupunginvaltuutettu Esa Valkonen on tehnyt 10.6.2024 Savonlinnan kaupunginvaltuustolle aloitteen verenpainemittareiden hankkimisesta kirjastolle.

Savonlinnan kaupunginhallitus on valtuuston päätösten täytäntöönpanoa käsitellessään (18.6.2024, § 52) päättänyt seuraavaa: ” Kaupunginhallitus toteaa, että aloite kuuluu hyvinvointialueen toimialueelle ja lähettää sen edelleen hyvinvointialueelle ja tiedoksi kirjastolle”.

Yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 5.1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kunta voi järjestää yleisen kirjaston toiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin.

Kuten valtuustoaloitteessakin todetaan, useille kirjastoille on hankittu lainattavaksi verenpainemittareita, kuten myös muita terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämistä tukevia laitteita ja välineitä. Kirjastojen palveluvalikoimasta sekä kirjastojen hankinnoista vastaavat kuntien ja kaupunkien kirjastot. Hyvinvointialueella ei ole toimivaltaa päättää kirjastojen palveluvalikoimasta.

Yleisistä kirjastoista annetun lain 18 §:ssä säädetään yleisten kirjastojen rahoituksesta. Sen mukaan valtionosuuden myöntämisestä yleisen kirjaston käyttökustannuksiin säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009). Kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa valtakunnallisen kehittämistehtävän, alueellisen kehittämistehtävän ja erityisen tehtävän hoitamiseen ja tämän lain mukaiseen toimintaan siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)

säädetään sekä kirjaston investointihankkeisiin ja toimitilojen kehittämiseen siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Valtionapuviranomainen investointiavustuksissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Hyvinvointialueella ei ole kuntien tapaan rajoittamatonta yleistä toimialaa.

Hyvinvointialueella on niin kutsuttu rajoitettu yleinen toimiala.

Hyvinvointialueet vastaavat vuoden 2023 alusta lähtien sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen että pelastustoimen tehtävien järjestämisestä.

Hyvinvointialueiden tehtävistä säädetään sosiaali- ja terveyspalveluja ja pelastustoimea koskevassa erityislainsäädännössä.

Hyvinvointialuelain 7.1 §:n 1 kohdan mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta. Hyvinvointialueella palvelutarvetta arvioidaan kokonaisuutena ja hyvinvointialue tekee päätöksiä koko hyvinvointialuetta koskien.

Hyvinvointialueiden rahoitus muodostuu valtion rahoituksesta sekä asiakas- ja käyttömaksuista. Pääosan rahoituksessa muodostaa yleiskatteellinen laskennallinen valtion rahoitus. Alueet päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta. Etelä-Savon hyvinvointialueella ei ole vuoden 2024 talousarvioon budjetoitu varoja kuntien vastuulla olevien yleisten kirjastojen toiminnan järjestämiseen.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 85 §:n mukaan kaupungin asukkaiden aloitteet ja kaupunginvaltuutettujen aloitteet käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Koska Savonlinnan kaupunginvaltuutettu Esa Valkosen tekemä valtuustoaloite on osoitettu Savonlinnan kaupungille, ei Etelä-Savon hyvinvointialueella ole toimivaltaa käsitellä valtuustoaloitetta.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus toteaa, että hyvinvointialueella ei ole toimivaltaa käsitellä Savonlinnan kaupunginvaltuustolle osoitettua valtuustoaloitetta. Hyvinvointialue palauttaa asian käsiteltäväksi Savonlinnan kaupunginhallituksessa.

Käsittely:

Merkitään, että Janne Laine (Savonlinnan kaupunginhallituksen esittelijä) poistui esteellisenä ennen asian käsittelyä (yhteisöjäävi, palvelussuhdejäävi, HL 28.1 § 4-5 kohta, hyvinvointialuelaki 102.3 §). Merkitään myös, että Jouni Koskela (Savonlinnan kaupunginvaltuuston 3. vpj.) ja Eija Stenberg (Savonlinnan kaupunginhallituksen pj.) poistuivat esteellisinä kokouksesta ennen asian käsittelyä (yhteisöjäävi, HL 28.1 § 5 kohta). Heli Järvinen (Jouni Koskelan henkilökohtainen varajäsen) ja Hannu Karvinen (Janne Laineen henkilökohtainen varajäsen) liittyivät kokoukseen.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Savonlinnan kaupunginhallitus, Savonlinnan kaupunginkirjasto